

Трудові права неповнолітніх

Згідно з українським законодавством, особа набуває повної дієздатності тільки після вісімнадцяти років. Та юнацький максималізм завжди підганяє вперед. Тому неповнолітні бажають стати дорослими раніше та мати власноруч зароблені кошти чи накопичувати їх на реалізацію мрії... І це бажання не може не тішити батьків, які вкладають усю душу та сили у виховання дітей.

Тож давайте з'ясуємо, чи мають право неповнолітні працювати?

За загальним правилом на роботу приймаються особи, яким виповнилося шістнадцять років. Проте за згодою одного з батьків або особи, яка його замінює, можуть, як виняток, прийматись на роботу особи, які досягли п'ятнадцяти років. Для підготовки молоді до продуктивної праці допускається прийняття на роботу учнів загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних і середніх спеціальних навчальних закладів для виконання легкої роботи, що не завдає шкоди здоров'ю і не порушує процес навчання, у вільний від навчання час після досягнення ними чотирнадцятирічного віку за згодою одного з батьків або особи, яка його замінює.

Статтею 187 Кодексу передбачено, що неповнолітні, тобто особи, які не досягли вісімнадцяти років, у трудових правовідносинах прирівнюються у правах до повнолітніх, а в галузі охорони праці, робочого часу, відпусток та деяких інших умов праці користуються пільгами, встановленими законодавством України.

Слід зазначити, що на кожному підприємстві, в установі, організації має вестися спеціальний облік працівників, які не досягли вісімнадцяти років, із зазначенням дати їх народження.

Трудовий договір. Як укласти?

При укладенні трудового договору з неповнолітнім обов'язковим є дотримання письмової форми. Крім того, при прийнятті на роботу неповнолітніх випробування не встановлюється.

Зміст особливої охорони праці неповнолітніх включає такі спеціальні правові заходи.

Так, забороняється застосування праці осіб молодше вісімнадцяти років на важких роботах і на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, а також на підземних роботах. Забороняється також залучати осіб молодше вісімнадцяти років до підіймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми.

Забороняється залучати працівників молодше вісімнадцяти років до нічних, надурочних робіт і робіт у вихідні дні.

Законодавством також передбачено, що усі особи молодше вісімнадцяти років приймаються на роботу лише після попереднього медичного огляду і в подальшому, до досягнення двадцяти одного року, щороку підлягають обов'язковому медичному оглядові.

Молодь також має спеціальні гарантії у питаннях відпочинку. Так, щорічні відпустки працівникам віком до вісімнадцяти років надаються у зручний для них час. Щорічні відпустки працівникам віком до вісімнадцяти років повної тривалості у перший рік роботи надаються за їхньою заявою до настання шестимісячного терміну безперервної роботи на даному підприємстві, в установі, організації.

Звільнення працівників молодше вісімнадцяти років із ініціативи власника або уповноваженого ним органу допускається тільки за згодою районної (міської) служби у справах дітей. Звертаємо Вашу увагу, що батьки, усиновителі і піклувальники неповнолітнього, а також державні органи та службові особи, на яких покладено нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю, мають право вимагати розірвання трудового договору з неповнолітнім, у тому числі й строкового, коли продовження його чинності загрожує здоров'ю неповнолітнього або порушує його законні інтереси.

Якщо Ваші права порушуються, звертайтеся до загальнонаціонального правопросвітницького проекту Міністерства юстиції України “Я МАЮ ПРАВО!” за телефоном 0800 213 103. Тут Ви зможете отримати не тільки правову консультацію, але й послуги безкоштовного адвоката від держави.

Захищайте свої права з Мін'юстом!

Станіслав Куценко - начальник Головного територіального управління юстиції у місті Києві